

BILTEN 1, 2 ARHIVA HRVATKSE, ZAGREB 1989.

Početak 1989. među stručnim periodičnim časopisima pojavio se Bilten Arhiva Hrvatske, namjenjen arhivskim radnicima, radnicima u registraturama, te svim korisnicima usluga Arhiva Hrvatske. Zadatak ovog časopisa je da »registrira, komentira i iznosi rezultate rada Arhiva Hrvatske i arhivske službe u SR Hrvatskoj; ali i šire, da što bolje informira arhivske i registraturne radnike o problemima struke u zemlji i inozemstvu, kao i iz područja povijesnih i drugih srodnih znanosti, ali i da te informacije pruža svima ostalima koje zanima ova oblast ljudskog stvaralaštva«.

Časopis je sadržajno podjeljen u tri rubrike: članci, prinove Arhiva Hrvatske, te vijesti i prikazi.

U prvo rubrici nalaze se dva priloga. Petar Strčić. Uz prvi broj, daje osnovne podatke o dosadašnjoj izdavačkoj djelatnosti Arhiva, od »Vjesnika« (1899) do »Hrvatskih kraljevskih konferencija« (1985), zatim govori o ulozi izdavačke djelatnosti Arhiva, te na kraju o zadatku i namjeni ove najnovije publikacije. Ružica Kolarević-Kovačić, Uz 90 godišnjicu izlazenja »Arhivskog vjesnika«, iznosi »crtice vezane uz njegove početke«, od ideje Ivana Bojničića da se list pokrene, do njegove pojave, bez prikaza povijesnog razvoja ove edicije, budući da je o tome već ranije pisano.

Centralna matična biblioteka Arhiva Hrvatske za arhivsku djelatnost u SR Hrvatskoj objavljuje u drugoj rubrici: prinove Arhiva Hrvatske, popis novopristiglih časopisa (naveden je 31 naslov), kao i popis novopristiglih knjiga (29 naslova), a Dokumentaciono-informativni centar Arhiva Hrvatske, popis informativnih pomagala fondova i zbirki.

U posljednjoj rubrici: vijesti i prikazi, P. Strčić prikazuje Dokumente o spoljnoj politici SFRJ 1941—1945, knj. 1, 1941—1943, Beograd 1988, a I. Iveljić knjigu Drage Roksandića, Vojna Hrvatska — La Croatie militaire, I—II, školska knjiga — Stvarnost, Zagreb 1988. D. Zagotta obavještava o sjednici Savjeta za koordinaciju rada arhiva u SFRJ, A. Vuković o požaru na zgradi općine Brač i gubitku velikog dijela tamošnje arhivske i registraturne građe, dok o lošoj prostornoj situaciji Historijskog Arhiva u Rijeci izvještava ponovno D. Zagotta. Na kraju, I. Iveljić daje prikaz knjige J. Sidak, V. Foretić, J. Grabovac, I. Karaman, P. Strčić i M. Valentić, Hrvatski narodni preporod — Ilirski pokret, školska knjiga — Stvarnost, Zagreb 1988.

Drugi broj Biltena, periodičnog stručnog časopisa Arhiva Hrvatske, u svojim rubrikama: članci, prinove Arhiva Hrvatske, te vijesti i prikazi, donosi obilje raznovrsnih podataka namjenjenih kako korisnicima usluga Arhiva, tako i arhivskim radnicima, te radnicima u registraturama.

Izvještaj arhiva Hrvatske za 1988. godinu, Josipe Paver i Vjekoslava Majcena jedini je prilog prve rubrike.

U drugoj, objavljen je popis časopisa, knjiga, te informativnih pomagala za fondove i zbirke, pristiglih u Arhiv nakon izlaska iz tiska prvog broja Biltena. Navedeno je točno sto bibliografskih jedinica.

U vijestima i prikazima nalazi se petnaest priloga, osam autora: Damir Zagotta autor je pet priloga; Novi članovi organa SARJ-a iz SRH, Rad predsjedništva SARJ, Koordinacija za suradnju s Državnim arhivom u Tirani, Novi potpredsjednik SARJ, Novi glavni i odgovorni urednik »Arhivista«. Slijede priloz: Ane Vuković, Godišnja skupština arhivskih radnika Zagreba; Josipe Paver, Ivan Očak, »Afera Diamantstein« — prvi antikomunistički

proces u kraljevstvu Srba, Hrvata i Slovenaca, Ružice Kolarović-Kovačić, Bašćanska ploča; Petra Strčića, Fikreta Jelić-Butić, »Iz povijesti četničkog pokreta u Hrvatskoj između dva rata«, M. Dašić, »Uvod u istoriju sa osnovama pomoćnih istorijskih nauka«, Bogdan Lekić, »Arhivski izvori za istoriju socijalističke Jugoslavije 1933—1953«, B. Lekić, »Zaštita arhivske građe Jugoslavije«; Iskre Iveljić, Orde Ivanovski, »Borba makedonskog naroda za nacionalnu i socijalnu slobodu i očuvanje nacionalnog identiteta«, predavanje; Ivana Jurišića, Zbornik radova o povijesti i kulturi srpskog naroda u SR Hrvatskoj; Deane Kovačec, Savjetovanje arhivskih radnika Hrvatske.

Ivan Jurišić

ZBORNİK RADOVA O POVIJESTI I KULTURI SRPSKOG NARODA U SOCIJALISTIČKOJ REPUBLICI HRVATSKOJ

Knjiga 1, Zagreb 1988, 199.

Odbor Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za koordinaciju proučavanja povijesti i kulture srpskog naroda u SR Hrvatskoj izdao je polovicom 1988. prvi broj Zbornika radova o povijesti i kulturi srpskog naroda u SR Hrvatskoj. Na gotovo 200 stranica ove edicije zastupljeno je 12 autora sa isto toliko priloga, od kojih je prvi uvodničarski, dva su demografski radovi, dva bibliografije, a dva se bave školstvom. Četiri priloga bave se raznorodnom tematikom: ZAVNOH-om, socio-ekonomijom, pitanjima jezika i ilirizmom. Posljednji rad spada u rubriku prikaza.

U prvom prilogu; Neke posebnosti društvenog bića Srba u SR Hrvatskoj, akademik Dušan Čalić, glavni urednik ovog zbornika, bavi se nekim problemima, ali i inicira puteve kojima treba ići, u proučavanju posebnosti srpskog naroda u Hrvatskoj, pri čemu ističe da je za određivanje pravilne metodološke osnove za proučavanje tih posebnosti, »nužno respektovati opće zakone razvoja svakog ljudskog društva, ali i konkretnost historijskog razvoja naših naroda na ovim našim prostorima«. Među problemima za koje smatra da nisu znanstveno dovoljno obrađeni, na prvo mjesto stavlja demografska pitanja. Hodimir Sirotković, Srbi u Hrvatskoj u dokumentima ZAVNOH-a, upozorava u svom radu na one objavljene dokumente ZAVNOH-a koji se dijelom ili u cjelini, odnose na učešće i ulogu Srba u Hrvatskoj u NOR-i, posebno u funkciji vijećnika ZAVNOH-a ili organizatora izgradnje narodne vlasti u oslobođenim područjima Hrvatske. Željko Pajić, Socio-ekonomski razvoj krajeva u SR Hrvatskoj naseljenih srpskim stanovništvom do 1945. godine, težište svojih izlaganja stavio je na iznošenje demografskih podataka u koju svrhu je za potrebe ovog rada pojednostavljeno sveo podatke popisa stanovništva prema narodnosti 1953. i 1961. na teritorijalni obuhvat općina, sadržan u popisu stanovništva 1971. i 1981. da bi mogao sagledati kretanje ukupnog broja stanovnika srpske narodnosti po pojedinim općinama i regijama u SR Hrvatskoj u poslijeratnom razdoblju. Milka Ivić, O jeziku Save Mrkalja, bavi se do sada slabo istraženim pitanjem, da li je u Mrkaljevom jeziku vidljiv utjecaj svih važ-

FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB - HUMANISTIČKE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
ИНСТИТУТ ХОРВАТСКОЙ ИСТОРИИ

RADOVI

VOL. 22

ZAGREB

1989.

FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB - HUMANISTIČKE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

Izdavač: ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST

UREDNIČKI ODBOR

Branka BOBAN, Zagreb, Mirjana GROSS, Zagreb, Josip LUČIĆ, Zagreb, Marijan MATICKA, Zagreb, Ivan OČAK, Zagreb, Tomislav RAUKAR, Zagreb, Petar STRČIĆ, Zagreb

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Josip LUČIĆ, Zagreb

Adresa uredništva: Filozofski fakultet Zagreb — Humanističke i društvene znanosti, Zagreb, Krčka 1

Časopis izlazi jednom godišnje

Izdavanje časopisa sufinancira Samoupravna interesna zajednica za znanstveni rad SR Hrvatske - VII.

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SR Hrvatske br. 6859/1 od 5. X. 1982. časopis »Radovi« oslobođen je plaćanja poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Republičkom komitetu za informacije SR Hrvatske pod br. UP-547/2 — 84 — 1984.

RADOVI 22

Za izdavača
dr. Nikša Stančić

Tehnički urednik
Franjo Čuješ

SURADNICI U OVOM BROJU

AGIČIĆ DAMIR, prof. Strossmayerova 2 — 55425 Davor
ANDREIS MLADEN, Socijalističke revolucije 42 — Zagreb
ANTOLJAK dr. STJEPAN, Zajčeva 31 — Zagreb
BERTOŠA SLAVEN, student Filozofski fakultet — Zagreb
BOBAN mr. BRANKA, Zavod za hrvatsku povijest FF — Zagreb
BRANDT dr. MIROSLAV, Socijalističke revolucije 73 — Zagreb
BUDAK mr. NEVEN, Filozofski fakultet — Zagreb
CRNKOVIĆ GORAN, prof. Maršala Tita 170 — Opatija
ČORALIĆ LOVORKA, studentica Fil. fakulteta — Zagreb
GRGIN BORISLAV, prof. Baštijanova 54 — Zagreb
IVELJIĆ ISKRA, prof. Ilica 165 — Zagreb
JURIŠIĆ mr. IVAN, Zavod za hrvatsku povijest FF — Zagreb
KOLAR-DIMITRIJEVIĆ dr. MIRA, Filozofski fakultet — Zagreb
KRIVOKAPIĆ mr. GORDANA, Institut za istoriju radničkog pokreta — Beograd
LAUŠIĆ dr. ANTE, Centar za istraživanje naroda i narodnosti — Zagreb
MATKOVIĆ STJEPAN, Šubićeva 3 — Zagreb
OČAK dr. IVAN, Zavod za hrvatsku povijest FF — Zagreb
PAVLIČEVIĆ dr. DRAGUTIN, Zavod za hrvatsku povijest FF — Zagreb
RICHTER ŽELJKA, prof. Povijesni muzej Hrvatske — Zagreb
STRČIĆ PETAR, Arhiv Hrvatske — Zagreb
ŠILOVIĆ DANJA, studentica Fil. fakulteta — Zagreb
ŠVAB mr. MLADEN, Leksikografski zavod »M. Krleža« — Zagreb
VRANJEŠ-ŠOLJAN dr. BOŽENA, Zavod za hrvatsku povijest FF — Zagreb
ŽIVKOVIĆ mr. DANIELA, Sveučilišna i nacionalna biblioteka — Zagreb
